

## Kuopion strategialuonnos vuoteen 2035

Sivistyslautakunta 21.10.2025 § 36  
7957/00.01.02/2025

Valmistelijat / lisätiedot:  
Markkinointijohtaja vs. strategijahtaja Kirsi Soininen  
puh. 044 718 2020  
etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

### Päätösehdotus

apulaiskaupunginjohtaja SIV Pekka Vähäkangas

Sivistyslautakunta käy keskustelun asiasta ja merkitsee strategialuonnoksen tiedoksi.

### Päätös

Merkitään, että suunnittelija Satu Moilanen oli läsnä kokouksessa ja hän poistui kokouksesta asian esittelyn jälkeen.

Merkitään, että vs. strategijahtaja Kirsi Soininen poistui kokouksesta tämän asian esittelyn jälkeen.

Sivistyslautakunta kävi keskustelun asiasta ja totesi:

Kuopion kaupungin hallintosääntöön (1.6.2025 lukien) on kirjattu (31 §), että sivistyslautakunnan yleistehäviin kuuluu osallistua strategian valmisteluun.

Strategiatyö on edennyt jo luonnosvaiheeseen, jonka vuoksi sivistyslautakunnan aito osallistuminen ja osallistaminen strategian valmisteluun on jäänyt vakaaksi eikä näin ollen vastaa hallintosäännössä esitettyä kirjausta.

Lautakunta on tyytymätön strategiatyön etenemiseen siltä osin, että sille ei ole aidosti esitetty omaa erillistä strategiatyöpajaa, jossa lautakunnan kaikki jäsenet olisivat voineet osallistua strategian työstämiseen.

Sivistyksen toimiala on Kuopion kaupungin isoin ja yksi keskeisin toimiala, jolla on merkittävä vaikutus alueen asukkaiden hyvinvoinnin, kasvun ja oppimisen kannalta. Lisäksi sivistyksellä on myös merkittävä Kuopion kaupungin elinvoimaa tukeva vaikutus. Nykyisessä strategialuonnoksessa sivistyksen osuus on jäänyt liian vähäiseksi.

Kaupungin strategian valmistumisen jälkeen sivistyslautakunnan tehtävänä on valmistella kasvatus- ja koulutuspoliittinen ohjelma valtuuston päätettäväksi (hallintosääntö 36 §). Tämän vuoksi on tärkeitä, että kasvatuksen ja koulutuksen osuus ja painopisteet ovat selkeitä kaupungin strategiassa.

Lautakunta esittää kantanaan, että lopullisessa kaupungin strategiassa sivistyksen roolia ja osuutta tulee vahvistaa merkittävästi ja tuoda näkyvämmäksi.

### Selostus

Kuopion strategia kertoo kaupungin halutun tulevaisuuden kuvan ja päämäärät. Strategia toimii johtamisen välineenä, ohjaa pitkäjänteistä toiminnan suunnittelua ja luo punaisen langan suunnitelmalliselle kehittämiselle.

Strategiaa ja yhteisiä suuntaviivoja tarvitaan muuttuvassa toimintaympäristössä. Myös kuntalaki edellyttää, että jokaisessa kunnassa on oltava voimassa oleva kuntastrategia ja se on tarkastettava vähintään kerran valtuustokaudessa. Kuopion nykyinen strategia on uudistettu vuonna 2017 ja päivitetty vuonna 2022.

Kuntalain (410/2015) 37 pykälän mukaan kuntastrategiassa tulee päättää kunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista. Strategian tulee perustua arvioon kunnan nykytilanteesta sekä tulevista muutoksista. Strategian toteutumista tulee myös arvioida ja seurata.

Kuopion strategia ei ole ainoastaan kaupunkiorganisaation strategia vaan kaupunkiyhteisön strategia, sillä strategian toteuttamisessa Kuopion kaupunki on yksi toimija muiden rinnalla. Keskeisiä kumppaneita strategian toteuttamisessa ovat yritykset, järjestöt ja yhteisöt sekä kuntalaiset.

Kuopion kaupunkiyhteisön strategian uudistaminen on käynnistetty loppusyksystä 2024. Strategian valmisteluun ovat osallistuneet kaupungin päättäjät, henkilöstö ja johto. Strategian laadintaan ovat eri vaiheissa osallistuneet laajasti myös kuntalaiset, elinkeinoelämän edustajat, lapset ja nuoret, kansainväliset opiskelijat sekä muut sidosryhmät. Strategiaprosessi on haluttu pitää mahdollisimman avoimena ja osallistavana. Strategiaprosessi on edennyt luonnosvaiheeseen ja menee päätöksentekoon marraskuussa, ensin kaupunginhallitukselle 3.11. ja lopulta kaupunginvaltuustolle 17.11.2025.

Uusi strategia on muutosvoimainen. Se ottaa kantaa voimakkaasti muuttuvaan toimintaympäristöön ja sen haasteisiin painottaen elinvoimaa, kilpailukykyä ja uudistumista. Keskeinen strateginen tavoite on sosiaalinen, ekologinen ja taloudellinen kestävyys. Strategia on valintatyökalu ja suunnitelma menestyksestä tulevaisuudessa. Kuopio 2030-strategian arvioinnin yhteenvedona uusi strategia halutaan luoda aiempaa tiiviimmäksi, keskittyen olennaisiin asioihin sekä sisältäen vähemmän tavoitteita ja mittareita. Tiivistä strategiaa tulevat täydentämään strategian toteutusohjelmat, joissa määritellään tarkemmin osa-aluekohtaiset tavoitteet ja mittarit. Ohjelmavaihe käynnistetään keväällä 2026.

Strategiassa näkyy kaupungin rooli elinvoimaa, kilpailukykyä ja sivistystä, ympäristön kestävyyttä sekä asukkaiden hyvinvointia korostavaksi. Strategia pyrkii vastaamaan eri tahojen kyselyissä esille nostamiin toimintaympäristön haasteisiin, kuten ilmastomuutokseen, vihreään siirtymään, elinvoiman ja kilpailukykyyn, osaavan työvoiman saamiseen ja työllisyyden vahvistumiseen. Lisäksi se pyrkii vastaamaan asukkaiden aktiivisuuden lisäämiseen, lasten ja nuorten valmiuksien kasvattamiseen nyky-yhteiskunnassa sekä kaupunkiorganisaation uudistumiseen, henkilöstön työkykyyn, osaamiseen ja motivaatioon.

Geopoliittinen tilanne, huoltosuhteen muutos, lisääntyneet poikkeus- ja häiriötilanteet, kaupunkien välisen kilpailun kiristyminen ja hyvinvointierot haastavat kaupunkeja jatkossakin. Strategiatyö tulee nähdä jatkuvana toimintana ja tarvittaessa strategiaa tulee uudelleensuunnata ja muuttaa kesken valtuustokauden.

Toimivallan peruste

Kuopion kaupungin hallintosääntö 31 §

Vaikutusten arviointi

Päätösten vaikutusten ennakkoarviointia ei tehdä, kun kyseessä on tiedoksi merkittävä asia (KH 21.10.2024 § 293).

Liitteet      7957/2025 liite: Kuopio2035 strategialuonnos 141025 (ei julkinen JulkL 6 §)